

Rapportage april t/m juni 2020

Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord

8 oktober 2020

Inhoud

Inleiding.....	3
1 Bestuurlijke en directiezaken.....	4
1.1 De coronacrisis: bestuurlijke en organisatorische opgave	4
1.2 Medezeggenschap Van der Meij College	5
1.3 Regionale projecten ‘Sterk Techniekonderwijs’	5
1.4 Bestuurlijke visitatie.....	5
1.5 Uitstel SOVON-brede activiteiten vanwege corona.....	5
1.6 Voortgang implementatie strategisch beleidsplan <i>Samen Vooruit!</i>	6
2 Onderwijs.....	7
2.1 De coronacrisis: onderwijs en examens	7
2.2 Slagingspercentages 2019-2020	7
2.3 Opgave en inzet praktijkscholen tijdens de coronacrisis.....	8
2.4 Inspectieonderzoek osg Willem Blaeu	8
2.5 Professionalisering examinering	8
2.6 Collegiale consultatie.....	8
3 Personeel	10
3.1 Ontwikkeling personeelsbestand	10
3.2 Functiemix	11
3.3 Ziekteverzuim.....	11
3.4 Professionalisering	12
3.5 Vacatures en lerarentekort	12
4 Huisvesting, facilitair en ICT.....	13
4.1 Huisvesting.....	13
4.2 Facilitaire zaken	13
4.3 ICT.....	13
5 Financiën	14
5.1 Stand van zaken halfjaar cijfers 2020	14
5.2 Baten	16
5.3 Lasten	16
5.4 Wijzigingen en ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2020.....	18
5.5 Risicoparagraaf	19
5.6 Risicoparagraaf in geld	20
5.7 Prognose resultaat 2020.....	23

Inleiding

Voor u ligt de kwartaalrapportage van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord (verder: SOVON) over de periode april t/m juni 2020.

In maart 2020 werden we geconfronteerd met de wereldwijde uitbraak van het coronavirus. Ook voor het onderwijs waren de gevolgen aanzienlijk. De wijze waarop wij hiermee zijn omgegaan in de afgelopen maanden, beschrijven wij in hoofdstuk 2. Wij spreken de hoop uit dat de internationale gemeenschap het coronavirus spoedig verder onder controle krijgt en houdt, en dat de naar omstandigheden stabiele situatie die intussen in ons land is bereikt, de komende tijd stand houdt.

Doel van de kwartaalrapportage is tweeledig:

- Het bieden van inzicht in en het afleggen van verantwoording aan onze ‘stakeholders’ over de prestaties en financiële conditie van SOVON.
- Het, gelet op de prestaties en financiële conditie van de organisatie, indien nodig aanscherpen of bijstellen van onze inhoudelijke en financiële koers in de loop van het begrotingsjaar.

De opbouw van deze kwartaalrapportage is verder als volgt:

- In hoofdstuk 1 gaan wij in op belangrijke bestuurlijke en directiekwesties in de rapportageperiode, waaronder de coronacrisis. In tegenstelling tot voorgaande kwartaalrapportages staan wij in voorliggend document niet separaat, maar in dít hoofdstuk aandacht aan de voortgang met betrekking ons strategisch beleidsplan.
- Hoofdstuk 2 bevat een schets van de stand van zaken ten aanzien van het onderwijs binnen SOVON.
- In hoofdstuk 3 gaan we in op kengetallen en ontwikkelingen met betrekking tot het personeelsbestand.
- Hoofdstuk 4 bevat een toelichting op relevante ontwikkelingen op het gebied van huisvesting, facilitaire zaken en ICT.
- De stand van zaken op financieel terrein, ten slotte, wordt behandeld in hoofdstuk 5.

1 Bestuurlijke en directiezaken

1.1 De coronacrisis: bestuurlijke en organisatorische opgave

In maart 2020 werd ook Nederland geconfronteerd met de corona pandemie. De gevolgen voor het voortgezet onderwijs waren, zoals voor de gehele samenleving, aanzienlijk. In de rapportageperiode is de aandacht van bestuurder en schoolleiders van SOVON vrijwel exclusief uitgegaan naar het in goede banen leiden van deze gevolgen.

Half maart ging Nederland in een ‘intelligente lockdown’. Onze scholen werden gesloten en wij werden geacht ons onderwijs op afstand te verzorgen. Alleen kwetsbare leerlingen (met bijvoorbeeld een complexe thuissituatie) en eindexamenleerlingen (in het kader van de voorbereiding op het examen) waren vanaf dat moment welkom in onze schoolgebouwen. Kort na de scholensluiting kondigde de minister voor voortgezet onderwijs aan dat het centraal schriftelijk eindexamen (CE) dit schooljaar geen doorgang zou vinden. In plaats daarvan zouden leerlingen via het schoolexamen hun diploma kunnen behalen. Hiervoor, alsook met betrekking tot het afstandsonderwijs, werden door ministerie en VO-raad uitgebreide protocollen uitgevaardigd. Na de gedeeltelijke heropening van het basisonderwijs, half mei, konden ook de middelbare scholen begin juni weer deels open. Ter ondersteuning hiervan werden nieuwe protocollen rondom handhaving van de 1,5 meter regel en borging van de hygiënevoorschriften uitgevaardigd. Nog voor de zomervakantie werd door het kabinet besloten om, gelet op de toen gunstige ontwikkelingen omtrent de verspreiding van het coronavirus, de middelbare scholen vanaf het nieuwe schooljaar weer volledig open te stellen. De (in belangrijke mate) logistieke opgave om leerlingen en personeel veilig in onze scholen te laten vertoeven, werd daarmee dubbel zo complex. Intussen zijn, bij verschijnen van deze kwartaalrapportage, de SOVON-scholen enkele weken open. Tot op heden verloopt de volledige openstelling goed.

We kijken terug op een bestuurlijk en organisatorisch zeer intensieve periode:

- Bestuurlijk gezien de frequente afstemming die regionaal en landelijk noodzakelijk was om de kabinetsbesluiten en daarop gebaseerde protocollen van OCW, VO-raad en RIVM duidelijk, consistent en hanteerbaar te maken voor onze scholen. Daartoe hebben wij half maart direct een ‘corona crisisteam’ ingericht bestaande uit de bestuurder, twee rectoren, hoofd bedrijfsvoering en bestuurssecretaris. In dit crisisteam is onder meer na persconferenties en belangrijke berichten en het verschijnen van nieuwe servicedocumenten van o.a. de VO-raad, besproken wat de betekenis was voor SOVON en welke acties en maatregelen moesten worden uitgezet. Verder zijn regelmatig extra overleggen met het voltallige CvS georganiseerd om complexe issues bij de uitvoering van het coronabeleid te belichten en daarin een gezamenlijke lijn te bepalen. Zowel het overleg in het crisisteam als het extra CvS-overleg vond op afstand (telefonisch respectievelijk via Teams) plaats.
- Organisatorisch gelet op de aanzienlijke onderwijskundige, technische en logistieke opgaven waarvoor onze scholen kwamen te staan en nog staan bij de implementatie van een en ander. Zo moest direct na afkondiging van de scholensluiting, afstandsonderwijs worden georganiseerd voor alle leerlingen; zowel onderwijskundig als wat betreft de inzet van ICT een aanzienlijke ‘klus’. De begeleiding van examenleerlingen en de (nadat de minister had besloten dat het CE dit jaar niet zou doorgaan) gewijzigde opzet van de eindexamens zorgde daarbij voor extra complexiteit. De gedeeltelijke heropening (en intussen volledige openstelling) van onze scholen bracht vervolgens een ingewikkelde logistieke en veiligheids-opgave met zich mee (handhaving van de 1,5 meter, uitrol van hygiënemaatregelen etc.).

De betrokkenheid en inzet van alle SOVON-medewerkers bij het voorgaande, verdient grote waardering. Het begrip en de veerkracht van leerlingen en ouders eveneens. Op medewerkers, leerlingen en ouders zal ook in de komende periode een groot beroep worden gedaan om ervoor te zorgen dat de verspreiding van het virus binnen onze scholen maximaal wordt beperkt. Wij hebben er alle vertrouwen in dat wij daarbij wederom op eenieder kunnen rekenen.

De bestrijding van het coronavirus is inmiddels in een volgende fase gekomen. Het test- en quarantainebeleid alsook het bron- en contactonderzoek kunnen bijdragen aan de beheersing van nieuwe uitbraken. Er zijn meer

mogelijkheden om ziekteverschijnselen als gevolg van besmetting met het virus, te bestrijden. Er wordt wereldwijd hard gewerkt aan een vaccin. Toch heeft het virus reeds velen zwaar lijden en verlies toegebracht. Wij wensen allen die het betreft, heel veel sterkte toe.

1.2 Medezeggenschap Van der Meij College

Een bestuurlijk thema dat naast de met corona samenhangende hectiek aandacht heeft gehad in de rapportageperiode, is de vormgeving van medezeggenschap op het Van der Meij College (verder: VMC). Op de locatie VMC wordt bovenbouw vmbo (basis en kader) onderwijs verzorgd voor leerlingen van osg Willem Blaeu, Stedelijk Dalton College Alkmaar en de vmbo-school van collega-bestuur csg Jan Arentsz. Bij de start van dit bestuurlijk samenwerkingsinitiatief (van SOVON en csg Jan Arentsz) is wat betreft medezeggenschap van personeel, leerlingen en ouders gekozen voor het model van een zgn. 'bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad'. De juridische houdbaarheid van een dergelijke constructie vormt al enige tijd onderwerp van discussie. Vanuit de noodzaak om de medezeggenschap op al onze scholen juridisch sluitend en adequaat in te richten, is besloten om te verkennen welke alternatieven voor destijds gekozen model denkbaar zijn. Uitgangspunt van deze verkenning is dat de medezeggenschap op het VMC zo dicht mogelijk bij de school wordt gepositioneerd. Gelet hierop is een zgn. 'deelraad', waarin personeel, leerlingen en ouders van het VMC directe medezeggenschap uitoefenen met betrekking tot zaken aangaande de school, mogelijk passend. In goed overleg met de medezeggenschapsraden van de drie bovengenoemde 'moederscholen' (die instemming moeten verlenen) wordt de wenselijkheid en haalbaarheid van deze constructie, mede met input van externe deskundigen van VOSABB en de Aob, uitgewerkt. De verwachting is dat najaar 2020 besluitvorming kan plaatsvinden.

1.3 Regionale projecten 'Sterk Techniekonderwijs'

Samen met collega-besturen en -scholen in de regio's Kop van Noord-Holland respectievelijk Noord-Kennemerland, werkt een aantal SOVON-scholen (in Kop van Noord-Holland: rsg Wiringherlant, in Noord-Kennemerland: het VMC, het Stedelijk Dalton College Alkmaar, osg Willem Blaeu, de Berger Scholengemeenschap, het Huygens College Heerhugowaard en de beide praktijkscholen) sinds begin 2020 aan versterking van het vmbo techniekonderwijs. Beide projecten worden mede gefinancierd door het ministerie van OCW. Daarnaast is cofinanciering van bedrijfsleven en overheid vereist. Vanwege de corona-uitbraak hebben in het eerste half jaar van beide trajecten weinig concrete activiteiten kunnen plaatsvinden en heeft de nadruk gelegen op de verdere uitwerking en voorbereiding van voorgenomen initiatieven. Nu de scholen met ingang van dit schooljaar weer volledig open zijn, kunnen de projectpartners de geplande inspanningen vanaf medio 2020 onverkort in uitvoering nemen.

1.4 Bestuurlijke visitatie

Zoals in eerdere kwartaalrapportages vermeld, heeft SOVON ervoor gekozen de in de actuele code goed bestuur voorgeschreven (minimaal) vierjaarlijkse bestuurlijke visitatie samen op te pakken met een in veel opzichten vergelijkbaar schoolbestuur, te weten de Gooise Scholen Federatie. Na de eerste gesprekken hierover begin 2020, lag het in de bedoeling de voorbereidingen van het visitatietraject voor de zomervakantie af te ronden en het traject in de tweede helft uit te voeren. De coronacrisis heeft ertoe geleid dat e.e.a. een half jaar moest worden opgeschoven. In september wordt de voorbereiding vervolgd en beoogd wordt de bestuurlijke visitatie in de loop van het schooljaar 2020-2021 te laten plaatsvinden.

1.5 Uitstel SOVON-brede activiteiten vanwege corona

Vanwege de corona-uitbraak hebben wij moeten besluiten een aantal bestuursbrede activiteiten die in de rapportageperiode en later dit jaar stonden en staan gepland, uit te stellen dan wel anders vorm te geven. Het gaat om de volgende zaken:

- Bijeenkomsten voltallige schoolleiding SOVON. Twee maal per jaar komen leden van de schoolleiding, de stafhoofden en de bestuurder bijeen om van gedachten te wisselen over actuele strategische en managementthema's. Zo is in 2019 stilgestaan bij de vormgeving van de gewenste intensivering van de schooloverstijgende samenwerking en bij de aanpak van het hoge ziekteverzuim binnen de organisatie. Gelet op de omvang van de betrokken deelnemersgroep en het belang van fysieke ontmoeting, is besloten de in het voorjaar van 2020 geplande bijeenkomst te annuleren.

- Jaarlijkse professionaliseringsmiddag. Elk jaar organiseren wij voor alle SOVON-medewerkers een gezamenlijke professionaliseringsmiddag, waarop voor de diverse personeelsgeledingen (docenten, leidinggevenden, ondersteunende medewerkers) een interessant palet aan workshops wordt aangeboden. Vanwege de coronasituatie is de in november 2020 geplande professionaliseringsmiddag geannuleerd.
- Jaarlijkse strategiebijeenkomst bestuurder, schoolleiders en staf. Elk jaar komen bestuurder, schoolleiders en stafhoofden BMO tijdens een tweedaagse strategiebijeenkomst bijeen om van gedachten te wisselen over actuele beleidsonderwerpen. Voor de tweedaagse 2020 staan strategisch HRM en portfolio-beleid (beleid m.b.t. het onderwijsaanbod van SOVON, mede in relatie tot krimp) op de agenda. Vanwege de coronasituatie en omdat de aandacht van betrokkenen in deze periode in de eerste plaats naar de kernprocessen en medewerkers uitgaat, is deze tweedaagse omgezet in een ééndagse bijeenkomst die op 5 oktober 2020 zal plaatsvinden.

1.6 Voortgang implementatie strategisch beleidsplan *Samen Vooruit!*

Zoals in 1.1 geschetst, is de aandacht van bestuurder en schoolleiders van SOVON in de rapportageperiode vrijwel exclusief uitgegaan naar het in goede banen leiden van de impact van de coronacrisis voor onze scholen. Enerzijds heeft dit ertoe geleid dat de implementatie van ons strategisch beleidsplan 2019-2022 in termen van expliciete en gerichte activiteiten op dit vlak, in de rapportageperiode noodgedwongen is opgeschort. Anderzijds stellen we vast dat in de coronaperiode een zodanig beroep is gedaan op de gezamenlijke inventiviteit, innovatiekracht, inzet en betrokkenheid van alle collega's én leerlingen en ouders, dat ons strategisch motto *Samen Vooruit!* juist in de afgelopen tijd aan de ultieme lakmoesproef is onderworpen. En met succes. Met trots en waardering kijken we terug op de snelheid en kwaliteit waarmee afstandsonderwijs met behulp van ICT van de grond kwam bij de sluiting van de scholen, op de inzet en bevologenheid waarmee kwetsbare leerlingen werden ondersteund met maatwerk, op de pro-activiteit waarmee kennis en ervaring met een volstrekt onbekende en ongekende situatie van een pandemie werd gedeeld op alle niveaus.

Hoe dan ook was er echter in de rapportageperiode eenvoudigweg geen tijd om expliciet aandacht te schenken aan het strategisch beleidsplan en de diverse ambities en speerpunten daarin als zodanig. In de maanden september en oktober staan wij, zoals bij aanvang van de strategische periode gepland, met schoolleiders, GMR en Raad van Toezicht stil bij de tussentijdse opbrengsten op de diverse strategische doelstellingen. Dát is het moment om, nu de coronacrisis in een volgende fase is beland, samen de balans op te maken en vooruit te kijken naar de implementatie van het strategisch plan in de komende periode. In het jaarverslag en in de volgende kwartaalrapportage zullen wij de uitkomst van deze evaluatie conform de suggestie van de GMR, mede weergegeven in de vorm van een 'dashboard'. Overigens zijn op de individuele scholen voor de coronaperiode verschillende initiatieven ontwikkeld die passen binnen het strategisch beleidsplan. Deze initiatieven krijgen een vervolg in het schooljaar 2020-2021.

2 Onderwijs

2.1 De coronacrisis: onderwijs en examens

Op 31 maart 2020 kondigde minister Slob van OCW aan dat alle schoolgebouwen in Nederland tot na de meivakantie 2020 dicht gingen. Het onderwijs vond plaats op afstand. Eerder, op 17 maart had de minister in een brief aan de Tweede Kamer voor de leerlingen in de examenklassen een nadere uitwerking gepresenteerd. Op 24 maart heeft de minister - via een brief aan de Kamer - daaraan toegevoegd dat in het schooljaar 2019-2020 de centrale examens niet doorgaan. Leerlingen moesten in examenjaar 2020 op basis van de resultaten van hun schoolexamens het diploma halen.

Scholen kregen de ruimte om tot 4 juni dit schoolexamen goed en veilig te organiseren en af te sluiten. Het advies was om de schoolexamens zoveel mogelijk digitaal en op afstand te organiseren of anders op school met inachtneming van de richtlijnen van het RIVM, en om de tijd te nemen om de schoolexamens vorm te geven. Zo nodig kon het PTA worden aangepast voor de toetsen die gepland stonden in de periode van de schoolsluiting en daarna. De periode vanaf 5 juni tot en met de start van de zomervakantie in de regio konden scholen gebruiken voor de resultaatverbeteringstoetsen (rv-toetsen). Een nieuw instrument waarmee leerlingen hun resultaten konden verbeteren.

Op 8 april stuurde het ministerie van OCW een brief aan de Tweede Kamer met een servicedocument over de slaag-zakregeling voor de kandidaten die dit schooljaar eindexamen aflegden. Op 15 mei is vervolgens de slaag-zakregeling bekendgemaakt met een aanvulling op het servicedocument.

De bovenstaande schets geeft aan in welke lastige context de SOVON-scholen in het afgelopen uitzonderlijke schooljaar de leerlingen hebben moeten begeleiden en ondersteunen bij de voorbereiding op en het afleggen van hun examen. Zoals eerder gezegd verdienen alle betrokkenen grote waardering voor de hierbij geleverde inzet en getoonde betrokkenheid. Leerlingen en ouder verdienen een groot compliment voor de door hen getoonde veerkracht en de wil en kracht om te kunnen omgaan met de enorme onzekerheid die de tweede helft van het schooljaar voor hen met zich heeft meegebracht. Wij zijn dan ook bijzonder trots op het feit dat het merendeel van onze eindexamenleerlingen het voor hen buitengewoon lastige examenjaar met goed resultaat en een diploma op zak, heeft kunnen afronden.

2.2 Slagingspercentages 2019-2020

Het voorgaande komt tot uitdrukking in de volgende, zeer verheugende slagingspercentages van de verschillende SOVON-scholen over het afgelopen examenjaar:

School	Afdeling	Geslaagd
Stedelijk Dalton College Alkmaar	Alle	100%
Osg Willem Blaeu	Vmbo-tl	97,9%
	Havo	98,3%
	Vwo	91%
Berger Scholengemeenschap	Vmbo-tl	99%
	Havo	97%
	Vwo	100%
Huygens College Heerhugowaard	Vmbo-bbl	100%
	Vmbo-kbl	100%
	Vmbo-tl	95%
	Havo	94%
rsg Wiringherlant	Vwo	100%
	Vmbo-bbl	100%
	Vmbo-kbl	100%
	Vmbo-gl	100%
	Vmbo-tl	97%
	Havo	96,9%
	Vwo	100%
Murmellius Gymnasium	Vwo	96,3%
Van der Meij College	Vmbo-bbl	95%
	Vmbo-kbl	96,8%

2.3 Opgave en inzet praktijkscholen tijdens de coronacrisis

Een speciaal woord van waardering komt in deze kwartaalrapportage de praktijkscholen van SOVON toe - Focus in Heerhugowaard en De Viaan in Alkmaar. Waar de opgave van onze reguliere scholen tijdens de corona uitbraak in belangrijke mate een professioneel-inhoudelijke betrof - het op adequate wijze vormgeven en verzorgen van afstandsonderwijs en dito begeleiden van de examenleerlingen en afnemen van de examens - stonden onze praktijkscholen voor de uiterst ingewikkelde vraag hoe hun om vaak meerdere redenen zeer kwetsbare leerlingen goed op te vangen, het zicht op hen te behouden en ertoe bij te dragen dat deze kinderen niet 'tussen de wal en het schip' zouden belanden. Hoewel ook onze reguliere scholen met dit vraagstuk te maken hadden, gold dit in nog aanzienlijk sterkere mate voor de praktijkscholen. We stellen vast dat de betrokken schoolleiding en professionals hierin uitstekend zijn geslaagd. Hun inzet, betrokkenheid en professionaliteit verdient een groot compliment.

2.4 Inspectieonderzoek osg Willem Blaeu

Zoals in voorgaande kwartaalrapportages geschetst, hielden wij er rekening mee dat in de loop van 2020 de Inspectie van het Onderwijs (verder; inspectie) een zgn. 'kwaliteitsonderzoek' zou komen uitvoeren op osg Willem Blaeu. De voorbereiding op dit verwachte onderzoek is begin 2020 ter hand genomen onder aansturing van een regiegroep onder leiding van de rector van de school, de (overige leden van de) schoolleiding en de bovenschools ondersteuner onderwijs en kwaliteit. De rector van osg Willem Blaeu rapporteert regelmatig over de voortgang aan de bestuurder van SOVON. Als onderdeel van het voorbereidingstraject legde de bovenschools ondersteuner onderwijs en kwaliteit, samen met een externe deskundige, lesbezoeken af aan alle docenten. Daarnaast werden op de diverse (in een kwaliteitsonderzoek te belichten) indicatoren onderzoeks- en verbeteracties gedefinieerd en in uitvoering genomen.

Door de coronacrisis, die zich gaandeweg het traject manifesteerde, is de voorbereiding op het inspectieonderzoek anders en minder intensief verlopen dan aanvankelijk was gepland. Na de zomervakantie heeft de regiegroep het traject weer op volle kracht vervolgd. Intussen hadden wij van de inspectie vernomen dat zij, gelet op de positieve beoordeling van SOVON als geheel in 2019, het onderzoek aan osg Willem Blaeu anders inricht. In plaats van uitvoering (hoe dan ook) van een kwaliteitsonderzoek bij bestuur en school, dienen wij een zelfevaluatie te verrichten op de verschillende betrokken indicatoren en hiervan in de loop van september 2020 een rapportage aan te leveren aan de inspectie. Op grond van deze rapportage beslist de inspectie of en zo ja op welke wijze zij alsnog zelf onderzoek ter plaatse zal uitvoeren. De focus van regiegroep en bestuur is intussen dan ook gericht op uitvoering van de gevraagde zelfevaluatie en uitwerking van de bevindingen in de aan te leveren rapportage.

2.5 Professionalisering examinering

Mede naar aanleiding van de gebeurtenissen rond de examens op VMBO Maastricht heeft de VO-raad landelijk onderzoek ingesteld met als doel aanknopingspunten te formuleren voor professionalisering van de examenprocessen in het voortgezet onderwijs. Dit onderzoek - door de Commissie-Ten Dam - heeft geresulteerd in een reeks aanbevelingen waarmee de sector en daarmee ook SOVON eind 2019 aan de slag is gegaan. Belangrijke 'actielijnen' daarbij zijn onder meer een betere positionering alsmede professionalisering van de examensecretaris, een zuiverder inrichting van de examencommissie met ingang van schooljaar 2020-2021 (zo kunnen leden van de schoolleiding daarin geen deel meer uitmaken van de commissie) en een steviger uitwerking van het toetsbeleid van de scholen. SOVON heeft er, indachtig het strategisch motto *Samen Vooruit!*, voor gekozen deze omvattende verbeterslag op het vlak van examinering, samen op te pakken met de examensecretarissen van de scholen. Voor de coronacrisis heeft een eerste bijeenkomst met betrokken collega's plaatsgevonden. In september wordt een gezamenlijke, extern begeleide training aangeboden. Daarin vindt onder meer kennisdeling plaats omtrent en aan de hand van de dan in concept beschikbare PTA's van de betrokken scholen. Het ligt in de bedoeling dat deze gezamenlijke professionalisering een structureel karakter krijgt. De coördinatie van e.e.a. is in handen van de bovenschools ondersteuner onderwijs en kwaliteit.

2.6 Collegiale consultatie

Vanaf volgend schooljaar gaat SOVON met collegiale schoolbezoeken werken. Doel hiervan is om, in aanvulling op de jaarlijkse kwaliteitsbezoeken van de bestuurder (die najaar 2020 plaatsvinden), de gezamenlijke focus

op en kennisdeling over onderwijskwaliteit te bevorderen en daarmee de kwaliteit van het onderwijs op de SOVON-scholen als zodanig een duurzame impuls te geven.

In de schoolbezoeken, die de 'waarderende gespreksvoering' als vertrekpunt hebben, gaat een onderzoekscommissie bestaande uit collega's van andere scholen, de dialoog aan met de bezochte school over actuele kwaliteitsvraagstukken. De schoolbezoeken vinden plaats tussen eind november en eind maart en worden voorafgegaan door een gezamenlijke training voor de (door de schoolleiding van de verschillende scholen aan te dragen) leden en voorzitters van de onderzoekscommissie.

3 Personeel

3.1 Ontwikkeling personeelsbestand

De ontwikkeling van het aantal personeelsleden ten opzichte van 1 april 2020 ziet er als volgt uit:

Kostenplaats	1-4-2020	1-7-2020	Vershil
osg Willem Blaeu	135	133	-2
praktijkschool Focus	49	49	0
Berger Scholengemeenschap	108	108	0
rsg Wiringherlant	116	118	2
praktijkschool De Viaan	45	44	-1
Stedelijk Dalton College Alkmaar	148	148	0
Huygens College Heerhugowaard	131	126	-5
Murmellius Gymnasium	96	94	-2
Van der Meij College	57	57	0
BMO + bovenschools	32	33	1
Totaal	917	910	-7

Het aantal personeelsleden ten opzichte van 1 april 2020 is met zeven gedaald. In het tweede kwartaal van 2020 zijn er nauwelijks nieuwe medewerkers gestart en zijn er wel arbeidsovereenkomsten beëindigd.

De gerealiseerde bezetting in fte (exclusief ziekte-, zwangerschapsvervanging en risicofonds) laat het volgende beeld zien:

Kostenplaats	Maart 2020	Juni 2020	Vershil
osg Willem Blaeu	88,6820	88,8791	0,1971
praktijkschool Focus	31,1307	30,9240	-0,2067
Berger Scholengemeenschap	75,9787	75,4919	-0,4868
rsg Wiringherlant	89,1916	89,2216	0,0300
praktijkschool De Viaan	30,5581	30,5581	0,0000
Stedelijk Dalton College Alkmaar	107,1956	107,0015	-0,1941
Huygens College Heerhugowaard	96,4543	97,3047	0,8504
Murmellius Gymnasium	62,5260	62,6109	0,0849
Van der Meij College	44,5464	44,6202	0,0738
BMO + bovenschools	24,1021	24,8377	0,7356
Totaal	650,3655	651,4497	1,0842

In fte's is een lichte stijging te zien van de gerealiseerde bezetting ten opzichte van maart 2020 met 1,0842 fte.

3.2 Functiemix

De functiemix heeft zich als volgt ontwikkeld in de afgelopen periode:

1 april 2020

Schaal	Dienstverbanden	WTF	%WTF
LB	297	215,2573	47,73
LC	172	145,3056	32,22
LD	110	90,3841	20,04
Totaal	579	450,9470	100,00

1 juli 2020

Schaal	Dienstverbanden	WTF	%WTF
LB	299	217,9751	47,68
LC	174	149,4865	32,70
LD	106	89,6953	19,62
Totaal	579	457,1569	100,00

Op SOVON-niveau is het percentage LC-functies ten opzichte van 1 januari 2020 met 0,48% gestegen. Het percentage LD-functies is met 0,42% gedaald. De werktijdfactor (WTF) LC is met ruim 4,1 fte toegenomen en de WTF LD is met 0,7 fte afgenomen tussen 1 april en 1 juli 2020. Door toename van de totale WTF van ruim 6 fte wordt de toename van de LC-formatie minder zichtbaar in de functiemixpercentages.

3.3 Ziekteverzuim

In onderstaande tabel is het verzuimpercentage over het eerste kwartaal van 2020 opgenomen.

Verzuimpercentage SOVON 2020

2020-01	2020-02	2020-03	2020-04	2020-05	2020-06	Gemiddeld
5,58	5,94	7,67	4,73	4,10	4,38	5,40

De cijfers over het eerste kwartaal van 2020 wijken af van de cijfers die zijn gepresenteerd in de vorige kwartaalrapportage. Dit heeft te maken met mutaties in het ziekteverzuim na de totstandkoming van de rapportage.

Door fluctuaties gedurende het jaar in het ziekteverzuim kunnen wij de cijfers van 2020 het beste vergelijken met dezelfde periode in 2019. Onderstaand de cijfers van 2019.

Verzuimpercentage SOVON 2019

2019-01	2019-02	2019-03	2019-04	2019-05	2019-06	Gemiddeld
6,63	7,75	7,82	7,61	7,35	7,08	7,37

Ten opzichte van 2019 is het ziekteverzuim in het eerste halfjaar van 2020 met 1,97% gedaald. In het tweede kwartaal van 2020 is het ziekteverzuim gemiddeld 3% lager dan het verzuim in het tweede kwartaal 2019. In de periode dat de leerlingen niet naar school gingen, heeft het personeel zich nauwelijks ziek gemeld en ook na

de opstart per 1 juni 2020 lag het ziekteverzuim ruim onder het verzuim in 2019. Dit is ook duidelijk zichtbaar in de meldingsfrequentie. De meldingsfrequentie geeft aan hoeveel verzuimgevallen er gemiddeld per medewerker zijn gestart in de (verslag)periode, omgerekend naar jaarbasis.

Meldingsfrequentie SOVON 2020

2020-01	2020-02	2020-03	2020-04	2020-05	2020-06	Gemiddeld
1,91	1,71	1,97	0,11	0,18	0,48	1,06

Meldingsfrequentie SOVON 2019

2019-01	2019-02	2019-03	2019-04	2019-05	2019-06	Gemiddeld
2,27	2,46	2,11	1,46	1,28	1,28	1,80

De meldingsfrequentie is met ruim 40% gedaald van 1,80 naar 1,06.

3.4 Professionalisering

Op 1 februari 2020 is osg Willem Blaeu officieel toegetreden tot de Academische Opleidingsschool Noord-Holland West (AONHW). Eerder was het Stedelijk Dalton College Alkmaar al toegetreden. Lange tijd waren er bij de AONHW geen mogelijkheden om ook met andere scholen van SOVON het traject tot toetreding te onderzoeken. Door wijzigingen in het subsidiestelsel van opleiden in de school is deze mogelijkheid er nu wel. De Berger Scholengemeenschap en het Huygens College hebben daarom inmiddels bij de AONHW kenbaar gemaakt dat zij zich in de toekomst ook zouden willen aansluiten bij de AONHW.

Rsg Wiringherlant heeft in juni 2020 de quickscan succesvol gepresenteerd en is per 2 juli 2020 als kandidaat lid toegetreden tot het Regionale academische Opleidingsschool West-Friesland (ROWF).

In het tweede kwartaal is een eerste concept van het bovenschools professionaliseringsbeleidsplan in het CvS besproken. Na de zomervakantie zal het beleidsplan aan de GMR worden voorgelegd.

3.5 Vacatures en lerarentekort

In het tweede kwartaal zijn er zeven nieuwe vacatures voor het schooljaar 2019-2020 gemeld. Van de zeven vacatures betrof het in vijf gevallen vacatures in verband met vervanging van arbeidsongeschiktheid en zwangerschapsverlof.

De eerste vacatures voor het schooljaar 2020-2021 zijn eind februari 2020 al gepubliceerd op onze website. Op 14 maart 2020 is met een advertentie in het Noordhollands Dagblad en De Volkskrant extra aandacht gegene-reerd voor de vacatures bij SOVON in het nieuwe schooljaar. In het tweede kwartaal zijn er 25 vacatures voor het schooljaar 2020-2021 bijgekomen, naast de 41 vacatures, die in het eerste kwartaal al bekend waren. Het aantal vacatures in de eerste twee kwartalen voor het nieuwe schooljaar is in 2020 ongeveer gelijk aan 2019. Opvallend is wel dat er steeds eerder gestart wordt met de werving voor het nieuwe schooljaar. In 2020 waren er in het eerste kwartaal al 41 vacatures gemeld terwijl dat in 2019 nog maar twintig was.

4 Huisvesting, facilitair en ICT

4.1 Huisvesting

Met de gemeente Bergen zijn meerdere gesprekken gevoerd over de toekomst van de huisvesting van de Berger Scholengemeenschap. Afgelopen kwartaal is geen vooruitgang te melden.

Wegens het grote aantal eerstejaars aanmeldingen op het Huygens College Heerhugowaard is in overleg met de gemeente Heerhugowaard besloten om de locatie Windmolen 4 weer in gebruik te nemen.

Projecten:

- Mummellius Gymnasium: toiletten verder gerenoveerd.
- Stedelijk Dalton College Alkmaar: binnenschilderwerk en vloeren.
- Huygens College Heerhugowaard, Umbriëllaan 3: nieuwe balie, verbeteren camera beveiliging, ombouwen gebouwbeheersysteem.
- Huygens College Heerhugowaard, Umbriëllaan 6: haalbaarheidsonderzoek leskeuken.
- Van der Meij College: opknappen personeelskamer.
- Osg Willem Blaeu: klimaatonderzoek aula en Open Leer Centrum.
- Berger Scholengemeenschap: vervangen inbraakcentrale, kastenwand mediatheek.
- Praktijkschool De Viaan: constructief onderzoek dak t.b.v. zonnepanelen.

4.2 Facilitaire zaken

Afgelopen kwartaal ging veel aandacht uit naar Covid-19 maatregelen. Inkoop van desinfectanten en gezichts-maskers voerden de boventoon.

Magister heeft grote prijsverhogingen doorgevoerd. We hebben ons aangesloten bij SIVON dat namens het voortgezet onderwijs de onderhandelingen met Magister voert.

Er is een start gemaakt met het aanbesteden van de datalijnen. Eerst is geïnventariseerd of dat Europees moet. Nu dat niet het geval lijkt te zijn zetten we hem onderhand door.

De nieuwe multifunctionals van Canon zijn geplaatst, er zijn nog wel wat kleine aanloopproblemen.

Op de Berger Scholengemeenschap is op 1 januari 2020 een pilot gestart om de schoonmaak van het gebouw met eigen personeel uit te voeren. Door de coronacrisis kon deze pilot nog niet worden geëvalueerd.

4.3 ICT

Na het opzetten van alles wat nodig was voor “onderwijs op afstand” kon de implementatie van Windows 10 weer opgepakt worden. Vrijwel overal is dat nu geïmplementeerd. Met deze slag is tevens bereikt dat de ICT systemen nu vergaand uniform zijn ingericht. De succesvolle uitrol van het afstandsonderwijs is mede te danken aan de enorme inzet van de ICT-medewerkers.

5 Financiën

5.1 Stand van zaken halfjaar cijfers 2020

Hierbij volgt de financiële rapportage van april tot en met juni 2020.

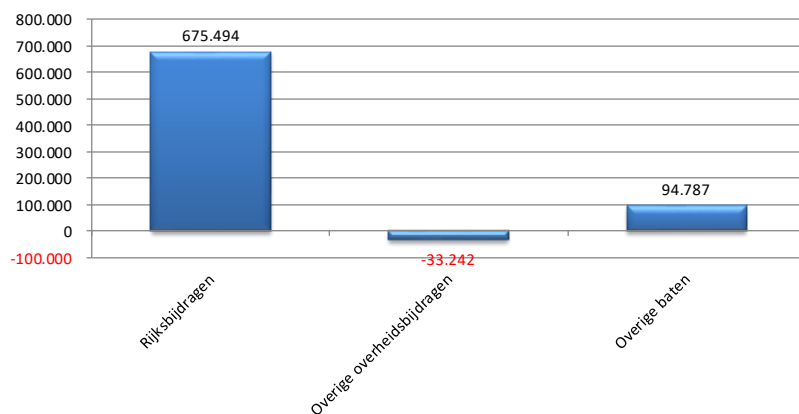
De eerste cijferkolom geeft de realisatie aan over het eerste halfjaar van 2020. Dat wil zeggen de werkelijk geboekte opbrengsten en kosten over de opgegeven periode. Ook zijn in deze kolom de verwachte periodieke kosten verwerkt als dit tot een substantieel verschil leidt. In de tweede kolom is het budget opgenomen tot en met het tweede kwartaal 2020. De derde cijferkolom geeft het verschil aan tussen realisatie en budget. Tot slot is in de vierde kolom de realisatie in het eerste halfjaar van 2019 weergegeven.

Gelet op de vele personele mutaties met ingang van het schooljaar 2020-2021 is het niet mogelijk om op dit moment een betrouwbare prognose af te geven van het resultaat over het kalenderjaar 2020. In de derde kwartaalrapportage geven wij deze prognose wel af.

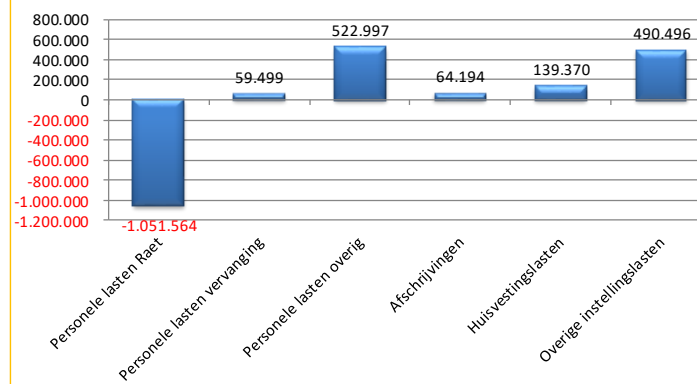
SOVON totaal jaar 2020 maand 1 t/m 6

	Realisatie	Budget	Vershil	Realisatie vorig jaar	
Baten					
Rijksbijdragen	31.240.982	30.565.487	675.494	30.840.709	Rijksvergoeding
Overige overheidsbijdragen	5.761	39.003	-33.242	43.577	Overige Overheidsbaten
Overige baten	1.024.883	930.096	94.787	1.279.002	Werk Derden
Overige baten vervanging	0	0	-0	0	Overige baten
Totaal Baten	32.271.625	31.534.585	737.040	32.163.289	
Lasten					
Personele lasten Raet	25.318.450	24.266.886	-1.051.564	22.996.778	Loonkosten
Personele lasten vervanging	891.001	950.500	59.499	1.265.064	Overige pers. lasten
Personele lasten overig	697.024	1.220.021	522.997	835.718	Afschrijvingen
Afschrijvingen	1.204.071	1.268.264	64.194	1.105.137	Huisvesting lasten
Huisvestingslasten	1.438.929	1.578.299	139.370	1.573.199	Overige instellingslasten
Overige instellingslasten	2.916.587	3.407.083	490.496	3.154.023	
Totaal Lasten	32.466.062	32.691.054	224.992	30.929.918	
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	83.622	83.612	11	10	Investerings
Financiële lasten	83.612	83.612	1	0	Financiële mutaties
Totaal Financiële baten en lasten	10	0	10	10	
Exploitatiesaldo	-194.428	-1.156.469	962.041	1.233.381	

Vershil in Baten

Vershil in Lasten

5.2 Baten

(Rijks)bijdragen OCW

Aan rijksbijdragen is per saldo ruim € 675.000 meer ontvangen dan begroot. Dit wordt onder meer door de volgende ontwikkelingen veroorzaakt:

- De Gemiddelde Personeelslast (GPL) over 2020 is verhoogd met 3,2%. Voor SOVON gaat het om een bedrag van € 1.445.000 voor het gehele jaar 2020. De loonsverhoging ging per 1 maart 2020 in, dus deze GPL-verhoging is over tien maanden verdeeld. Over het eerste halfjaar gaat het om € 578.000.
- Daarnaast was de rijksvergoeding personeel voor geheel 2020 € 142.000 hoger dan geraamd. Voor het eerste halfjaar van 2020 is dit € 71.000.
- De vergoeding voor exploitatiekosten is verhoogd met 1,75%. Voor geheel 2020 is dit € 107.000, omgerekend voor het eerste halfjaar € 53.500. Daarnaast is de vergoeding voor exploitatiekosten €10.000 te laag begroot. Per saldo gaat het dus om € 43.500.
- De subsidie voor kansengelijkheid in het onderwijs en doorstroomprogramma vmbo-havo is € 164.000 hoger dan geraamd.
- Bij de niet geoormerkte subsidies is de subsidie voor Sterk Techniek Onderwijs (STO) nog niet ontvangen, maar doordat de prestatiebox per kalenderjaar wordt geboekt is deze subsidie iets lager. Per saldo gaat het om een bedrag van € 92.000.
- De verrekening uitkeringskosten is € 18.000 nadeliger dan geraamd.
- De subsidie nieuwkomers is over het eerste kwartaal van 2020 € 27.000 lager dan begroot.
- De ontvangen doorbetalingen van het samenwerkingsverband zijn € 38.000 lager dan geprognosticeerd.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn € 32.000 lager dan begroot.

Overige baten

De overige baten zijn bijna € 95.000 hoger dan begroot. Dit heeft onder andere de volgende redenen:

- Aan overige ontvangsten (onder meer Europese subsidies en de toewijzing voor een individueel arrangement (TVIA)) is € 176.000 meer ontvangen dan begroot.
- De deelnemersbijdragen, ouderbijdragen en bijdrage voor schoolactiviteiten zijn € 81.000 lager dan geraamd.
- De kantine opbrengst is € 5.000 lager dan geraamd.

5.3 Lasten

Totaal

De totale lasten voor de periode januari tot en met juni 2020 zijn bijna € 225.000 lager dan begroot.

Personele lasten Raet

De personele lasten Raet zijn over de eerste zes maanden bijna € 1.052.000 hoger dan geraamd. In de maand juni is de eenmalige uitkering conform de cao-afspraken uitbetaald. Het ging hier om een bedrag van € 492.000. Daarnaast is de loonsverhoging van 2,75% per 1 maart uitbetaald in de maand juni.

Personele lasten vervanging

De personele lasten vervanging zijn bijna € 60.000 lager dan begroot. De oorzaak is gelegen in het feit dat er minder ziektevervangers zijn aangetrokken.

Personele lasten overig

De personele lasten overig zijn bijna € 523.000 lager dan begroot. Dit heeft de volgende oorzaken:

- Er zijn meer Ziektewet- en WIA-uitkeringen ontvangen dan begroot. Over de eerste zes maanden van 2020 is dit een voordelig verschil van € 119.000.
- Aan personeel van derden en uitbestede werkzaamheden is € 60.000 meer uitgegeven dan begroot.
- De doorberekende salariskosten is € 376.000 voordeliger dan begroot. Op deze post is de vrijval van de reserve personeel geboekt. In 2019 hebben wij een deel van het positieve resultaat aan de reserve personeel toegevoegd ter dekking van cao afspraken in 2020. De eenmalige uitkering in juni moest gedeeltelijk betaald worden uit deze toevoeging aan de reserve personeel. Om die reden hebben we de vrijval van deze reserve in juni geboekt.
- De uitjes/feestjes personeel zijn € 35.000 lager dan geraamd.
- De nascholingskosten zijn € 66.000 lager dan begroot.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten lopen met ruim € 64.000 achter op de begroting, omdat er enerzijds nog investeringen moeten plaatsvinden en anderzijds de afschrijvingskosten pas geboekt worden na afloop van het gehele project.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn na het eerste halfjaar ruim € 139.000 lager dan begroot. Enerzijds heeft dit te maken met het onderhoud dat niet verspreid over het jaar plaatsvindt. Anderzijds zijn door corona minder kosten gemaakt voor bijvoorbeeld elektriciteit en gas.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn in de eerste zes maanden van 2020 € 490.000 lager dan begroot. Dit heeft de volgende oorzaken:

- Aan PR en leerlingenwerving is € 47.000 meer uitgegeven dan begroot.
- Op overige uitgaven, onder meer wat betreft de uitvoering van het strategisch beleidsplan, zijn minder uitgaven geboekt dan daadwerkelijk hebben plaatsgevonden. Dit is een positief verschil van € 82.000.
- Aan overige onderwijsuitgaven is € 49.000 minder uitgegeven dan geraamd.
- Aan leermiddelen en aanverwante zaken is € 99.000 minder uitgegeven dan begroot.
- Er zijn nog geen accountantskosten gemaakt voor 2020. Dit is een positief verschil van € 25.000.
- Aan kopieermachines en papier is € 65.000 minder uitgegeven dan geprognoseerd.
- Aan drukwerk is € 12.000 minder besteed dan begroot.
- De kosten voor excursies, werkweken en schoolactiviteiten zijn € 162.000 lager dan geraamd.
- Aan testen en onderzoeken en begeleiding van leerlingen is € 42.000 minder uitgegeven dan voorzien.

Kosten in verband met corona

In verband met corona hebben de scholen extra kosten gemaakt, die niet voorzien waren. Het gaat hier bijvoorbeeld om de aanschaf van signaleringstape, desinfectiemiddelen en beschermingsmiddelen. De kosten over de eerste zes maanden (in feite vanaf medio maart) zijn in onderstaand overzicht zichtbaar gemaakt. Deze kosten zullen nog verder oplopen.

Administratiecode	Administratiennaam	Som van Bedrag +/-
10	osg Willem Blaeu	10.968,65
20	Focus	5.744,14
30	Berger Scholengemeenschap	8.215,63
40	rsg Wuringherlant	6.828,19
50	De Viaan	2.643,38
60	Stedelijk Dalton College Alkmaar	4.046,94
70	Huygens College Heerhugowaard	9.767,51
80	Murmellius Gymnasium	2.272,43
85	Van der Meij College	2.731,19
Eindtotaal		53.218,06

Door corona zijn er ook minder kosten gemaakt. Zo hebben er bijvoorbeeld minder excursies plaatsgevonden. Doordat SOVON enkele jaren geleden een annuleringsverzekering heeft afgesloten, zijn de kosten van een groot aantal buitenlandse werkweken vergoed door de verzekering. Het gaat tot en met een juni om een bedrag van ruim € 36.000. Daarnaast werden er minder verbruiksmaterialen gebruikt en was er bijvoorbeeld sprake van een lager energieverbruik.

5.4 Wijzigingen en ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2020

De volgende ontwikkelingen hebben tot en met het tweede kwartaal plaatsgevonden ten opzichte van de begroting 2020:

Baten

- De prestatiebox is voor heel 2020 € 41.500 hoger dan geraamd. Wij gingen bij de begroting uit van € 323,50 per leerling. Na vaststelling van de begroting werd bekend dat de prestatiebox verhoogd werd naar € 330,50 per leerling. Dit hogere bedrag is meegenomen in het formatieplan 2020-2021.
- De vergoeding voor nieuwkomers is in totaal met ongeveer € 11.000 verhoogd. Dit bedrag is meegenomen in het formatieplan 2020-2021.
- Op 18 juni is bekend geworden dat de nieuwkomersbekostiging verhoogd gaat worden in verband met corona. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 31.000.
- De GPL 2020 is verhoogd met 3,2%. Voor SOVON gaat het om een bedrag van € 1.445.000. Daarnaast heeft SOVON in 2019 een gedeelte van de verhoging van de GPL toegevoegd aan een nieuwe reserve personeel. Dit deel is bestemd voor de nieuw afgesloten cao. Waarschijnlijk is deze reservering en de verhoging van de GPL net voldoende om de CAO- afspraken te dekken.
- Daarnaast gaat de vergoeding van de exploitatiekosten omhoog met 1,75%. Voor SOVON is dit € 107.000.

Lasten

- Er is op 9 april een onderhandelingsakkoord over een nieuwe cao afgesloten. De salarissen zijn per 1 maart 2020 met 2,75% verhoogd. Daarnaast wordt de eindejaarsuitkering met 0,6% verhoogd naar 8% en is er in juni 2020 een eenmalige uitkering naar rato van de betrekkingsovervang.

Nieuwe signaleringswaarde voor reserves

De Inspectie heeft op verzoek van de ministers van OCW een nieuwe signaleringswaarde ontwikkeld voor het bepalen van de bovengrens van het eigen vermogen van besturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

De Inspectie gaat deze signaleringswaarde gebruiken in het toezicht op de doelmatige besteding van middelen. De Inspectie benadrukt daarbij dat deze waarde geen absolute norm is, maar in geval van overschrijding de basis vormt voor een gesprek met het betreffende bestuur. In dit gesprek wordt de vermogenspositie in de context geplaatst en besproken wat het beleid is van het bestuur. Context en beleid kunnen aanleiding zijn om (tijdelijk) een hogere vermogenspositie aan te houden dan de signaleringswaarde uitbetaald.

Voor besturen in het po, vo, mbo, hbo en wo is de formule:

$$(0,5 \times \text{aanschafwaarde gebouwen} \times 1,27^2) \\ + \text{boekwaarde resterende materiële vaste activa} \\ + (\text{omvangafhankelijke rekenfactor} \times \text{totale baten})$$

Omvangafhankelijke rekenfactor:

- 0,05 voor besturen met totale baten groter dan of gelijk aan € 12 miljoen
- onder de € 12 miljoen loopt de rekenfactor geleidelijk op van 0,05 tot uiteindelijk 0,1 bij besturen met totale baten van € 3 miljoen
- voor besturen met totale baten minder dan € 3 miljoen wordt geen rekenfactor toegepast, maar een vaste risicobuffer van € 300.000,-

Wanneer wij deze berekening voor SOVON maken, heeft dit als resultaat dat het eigen vermogen van SOVON vanaf 2018 hoger is dan de signaleringswaarde. In 2019 betrof het een bedrag van bijna 4 miljoen.

SOVON had in 2018 een hoog positief resultaat van € 4,7 miljoen. Dit resultaat is toegevoegd aan de nieuw gevormde reserve werkdrukverlaging. Afsproken is dat hiervan jaarlijks € 1 miljoen ingezet wordt ten behoeve van werkdrukverlaging. Wanneer deze reserve werkdrukverlaging is ingezet, zal naar verwachting het eigen vermogen van de stichting niet meer hoger zijn dan de signaleringswaarde. In de toekomstige jaarrekening zal over deze signaleringswaarde gerapporteerd worden.

5.5 Risicoparagraaf

Ons beleid is erop gericht de beschikbare middelen maximaal in te zetten voor een kwalitatief goede uitvoering en steeds verdere verbetering van het onderwijs op de SOVON-scholen. Voorbeeld hiervan is ons besluit, eind 2018, om (als een van de weinige besturen) de cao-maatregelen in het kader van de reductie van de les-sentaak en vergroting van de ontwikkeltijd van docenten, financieel te compenseren voor voorlopig drie schooljaren. Voor het overige is ons beleid om adequaat en tijdig te anticiperen op financiële risico's en deze waar nodig te minimaliseren.

Het beleid van de stichting is erop gericht om zo min mogelijk risico's te lopen. De stichting loopt de volgende risico's:

Rijksbekostiging

- Het verloop van de toekomstige leerlingaantallen is zeer moeilijk in te schatten. Zowel in Alkmaar-Zuidwest, Bergen en Heiloo als in de gemeente Hollands Kroon is vanaf 2017 tot 2029 sprake van forse krimp van het aantal 12-jarigen. Dit zal uiteraard de aanmeldingen voor een aantal SOVON-scholen negatief beïnvloeden, naar verwachting op bestuursniveau 10-15%. Dit maakt het zeer lastig om deugdelijke meerjarenbegrotingen af te geven, omdat het onduidelijk is wat de inkomsten zijn. Hierdoor kan onvoldoende op de inzet van de formatie worden ingespeeld bij het teruglopen van de leerlingaantallen, met als gevolg grote financiële lasten ten opzichte van de ontvangen bekostiging. Het gevolg van deze terugloop kan ook een heviger concurrentieslag met collega-scholen en schoolbesturen zijn. Daarnaast kan ook in stabiele kernen (Alkmaar-Noord, Langedijk, Heerhugowaard) de concurrentie met het bijzonder onderwijs leiden tot lagere of juist hogere aanmeldingen voor SOVON-scholen.
- Bij leerlingendaling en bij onvoldoende natuurlijk verloop zal er boventaligheid ontstaan doordat door cao-regelingen vast aangestelde medewerkers niet op korte termijn ontslagen kunnen worden.
- Vanaf 1 januari 2022 treedt waarschijnlijk de modernisering van de Wet op het voortgezet onderwijs in werking. Een onderdeel hiervan betreft de vereenvoudiging van de bekostiging. Het nieuwe bekostigingsmodel voor het voortgezet onderwijs is eenvoudiger en duidelijker voor scholen en besturen. Scholen krijgen een gelijke bekostiging voor leerlingen in verschillende schoolsoorten en kunnen daardoor beter plannen hoeveel bekostiging zij ontvangen. De huidige bekostiging voor middelbare scholen is ingewikkelder. Zo krijgt de ene school voor een havoleerling een andere bijdrage dan een andere school. Ook als de kosten voor beide leerlingen hetzelfde zijn. Op macroniveau moet deze herverdeling van de bekostiging budgettair neutraal verlopen. Voor individuele schoolbesturen is er evenwel sprake van herverdeeleffecten. SOVON gaat er in de bekostiging volgens de eerste modellen op vooruit doordat SOVON een brede scholengemeenschap met een geïsoleerde ligging heeft.

- De verwachting is dat de premie Werkhervattingskas ook in 2020 aanzienlijk zal stijgen.

Personeel

- De stichting loopt risico als de flexibele personele schil en het natuurlijk verloop de daling van rijksinkomsten niet kan opvangen.
- De personele lasten vormen de grootste kostenpost van SOVON. De ontwikkeling van de personele lasten is een risico-element op de lange termijn. De personele lasten stijgen waardoor de werkgeverlasten toenemen, terwijl de rijksoverheid deze stijging wellicht niet volledig compenseert.
- Daarnaast is er het risico van het niet kunnen aantrekken van goed gekwalificeerd (bevoegd en bekwam) personeel.

Huisvesting

- Op enkele scholen is op dit moment sprake van substantiële leegstand. Wanneer het aantal 12-jarigen verder zal teruglopen, kan er in de toekomst bij meer scholen leegstand ontstaan. Daarbij is het moeilijk in te schatten wat de leegstand aan kosten met zich meebrengt.

Rijksbeleid

De beleidswijzigingen van de overheid de afgelopen vier jaar hebben geleid tot niet-voorspelde forse fluctuaties in de inkomsten van de besturen voor voortgezet onderwijs, meestal naar boven, maar soms ook naar beneden. Een voorbeeld hiervan is het in november 2019 afgesloten convenant waarmee extra geld voor werkdrukvermindering beschikbaar kwam. Deze gelden werden in december 2019 uitgekeerd aan de besturen, maar zijn bestemd voor de jaren 2020 en 2021. Gelet op de deels onvoorspelbare besluitvorming van de rijksoverheid is het maken van een betrouwbare meerjarenbegroting lastig.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Sinds eind mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (verder: AVG) van kracht. Vanaf begin 2018 is SOVON bezig geweest met de voorbereidingen op deze nieuwe Europese privacywetgeving.

Het niet naleven van de nieuwe Europese privacywet kan een organisatie op forse boetes komen te staan van in potentie vele miljoenen euro's. Daarom heeft SOVON al vanaf begin 2018 stevig werk gemaakt van uitwerking en implementatie van een passend AVG-instrumentarium. Onderdeel van het instrumentarium is een procedure voor het signaleren en oplossen van een 'datalek'.

Gevolgen coronavirus

Als gevolg van de uitbraak van het coronavirus hebben wij het onderwijs en de examinering op onze scholen anders moeten vormgeven naar aanleiding van de door het kabinet genomen maatregel om de scholen te sluiten voor de periode half maart tot 2 juni 2020. Hoewel wij leerlingen met ouders in vitale beroepen alsmede kwetsbare leerlingen (vanwege bijvoorbeeld situaties van huiselijk geweld) op school hebben opgevangen, vonden de examinering en het onderwijs aan examen- en overige leerlingen, zoveel als mogelijk op afstand plaats. Deze fundamenteel andere aanpak brengt mogelijk operationele risico's met zich mee, waarbij met name de borging van de kwaliteit het belangrijkste aandachtspunt vormt. Deze risico's worden gemitigeerd door frequent en intensief overleg binnen het CvS, waaraan wat betreft de mogelijke issues op het vlak van bedrijfsvoering/ICT, personeel en financiën tevens de betrokken stafhoofden BMO deelnemen.

In het nieuwe schooljaar 2020-2021 wordt ingezet op het in kaart brengen van mogelijke leerachterstanden bij leerlingen en mede met de hulp van een hiervoor bedoelde subsidieaanvraag wegwerken van deze achterstanden door de inzet van extra personeel en leermiddelen.

5.6 Risicoparagraaf in geld

In deze kwartaalrapportage geven wij ook een inschatting van de risico's in euro's en de mogelijke invloed die dit heeft op de reservepositie. Zie het schema op de volgende pagina. Daarbij is het van belang om te melden dat de genoemde mitigerende maatregelen bedoeld zijn om met name de impact van de genoemde risico's sterk te verlagen.

Het tweede kwartaal geeft geen aanleiding de in de begroting opgenomen risicoparagraaf te wijzigen. Dit geldt ook voor de gevolgen van de uitbraak van de coronacrisis die wij vooral als operationeel risico duiden en voortsnog niet als financieel risico, gelet op de mutaties aan zowel de inkomsten- als uitgavenkant. Mogelijk zal er wel meer personeel aangetrokken moeten worden om de 'gaten' te dichten die ontstaan doordat personeel

met corona-gerelateerde klachten zich moeten laten testen en de uitslag thuis in quarantaine moeten afwachten. Wij komen in de volgende kwartaalrapportage op dit onderwerp terug.

Onderdeel	Risico omschrijving	Consequentie van het optreden van het risico	Inschatting bedrag	Bedrag	Kans	Impact	Mitigerende maatregel
<i>Rijksbekostiging</i>	Forse krimp (10 tot 15%) aantal 12-jarigen vanaf 2019 t/m 2029	Onduidelijkheid inkomsten	Baten per leerling uit rijksbekostiging gemiddeld € 8.500	700 II a € 8.500 = € 5.950.000	Hoog	Hoog	Nauwkeurig monitoren en desgewenst de formatie aanpassen
		Onvoldoende inspelen op inzet formatie					
		Heviger concurrentieslag					
	Verplichtingen aan personeel	Boventalligheid	Bij leerlingdaling, moet er ook afscheid genomen worden van medewerkers	20 maal € 70.000 = € 1.400.000	Hoog	Hoog	Nauwkeurig monitoren en desgewenst de formatie aanpassen
	Onvoldoende natuurlijk verloop	Boventalligheid	Flexibele schil is ongeveer 10%, wel mismatch tussen vraag en aanbod	20 maal € 70.000 = € 1.400.000	Middel	Hoog	Nauwkeurig monitoren en desgewenst de formatie aanpassen
	Premie Werkhervattingskas	Premie Werkhervattingskas stijgt door hoog ziekteverzuim	2,1%	€ 230.000 per jaar	Hoog	Hoog	Ziekteverzuim monitoren en inzetten van steviger verzuimbeleid
<i>Personeel</i>	Te lage flexibele schil	Personele verplichtingen die hoger zijn dan de rijksinkomsten	Flexibele schil is ongeveer 10%		Laag	Hoog	Doorrekenen financiële consequenties
	Overheid compenseert hoge werkgeverslasten niet volledig	Pensioenpremie marksector stijgt minder hard dan ABP-premie.	ABP premie in 2020 stijgt licht, maar in 2021 zal deze fors stijgen.	€ 430.000 per jaar	Hoog	Hoog	Opnemen in nieuwe meerjarenbegroting
	Niet kunnen aantrekken van goed gekwalificeerd personeel	Meer inhuur derden					Actief wervingsbeleid nieuw personeel
<i>Huisvesting</i>	Substantiële leegstand door krimp	Huisvestingslasten worden niet vergoed door rijksinkomsten		Onbekend	Hoog	Middel	Ruimten in gebouwen meer beschikbaar stellen voor verhuur aan derden
<i>Rijksbeleid</i>	Onvoorspelbare besluitvorming overheid	Onduidelijkheid inkomsten	Dit kan zowel een positief als een negatief risico worden.	Onbekend	Hoog	Hoog	Nauwkeurig volgen overheidsbeleid
<i>Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)</i>	Datalekken	Claims en reputatieschade	Onbekend	Onbekend	Middel	Hoog	Continue actualisatie en krachtige implementatie van AVG-beleid en –instrumentarium.

5.7 Prognose resultaat 2020

Gelet op de vele personele mutaties met ingang van het schooljaar 2020-2021 is het niet mogelijk om op dit moment een betrouwbare prognose af te geven van het resultaat over het kalenderjaar 2020. In de derde kwartaalrapportage geven wij deze prognose wel af.